

УКРАИНСКИЙ ЯЗЫК И ЛИТЕРАТУРНОЕ ЧТЕНИЕ 4 КЛАСС

Тема:

«Неозначена форма дієслова.
Змінювання дієслів за часами»

Іван Франко «Заєць та їжак»

МЕТА:

- ЗНАЙОМСТВО З ІСТОТНИМИ ОЗНАКАМИ ДІЄСЛІВ РІЗНИХ ЧАСОВИХ ФОРМ,
- З НОВИМИ ТЕРМІНАМИ.
- НАВЧИТИСЯ РОЗПІЗНАВАТИ ЧАС ДІЄСЛІВ.

ЩОБ ПРО ДІЄСЛОВО ЗНАТИ-
ПОЧИНАЙМО ПРАЦЮВАТИ!

ШАНОВНІ БАТЬКИ, ЗАДАЙТЕ ДИТИНІ НАСТУПНІ ЗАПИТАННЯ:

- За чим змінюються дієслова?
- Які часи вони мають?
- Як визначити час дієслова?
- На які питання відповідають дієслова теперішнього часу? минулого часу? майбутнього часу? (наведіть приклади)

ЗНАЙОМСТВО З ТЕКСТОМ ІВАНА ФРАНКА «ЗАЄЦЬ ТА ІЖАК»

«ЗАЄЦЬ ТА ЇЖАК»

Мукавав собі тихенько, а далі подумав:

«Поки там моя жінка миє дітей та дає їм свіжі сорочечки, дай лишень піду я трохи в поле, пройдуся та й на свої буряки подивлюся, чи добрі виросли».

Буряки були недалеко від його хати. Їжак брав їх, скільки йому треба було на страву для своєї родини, а тому говорив завжди «мої буряки». Ну, добре. Обережно зачинив він за собою двері й поплентався стежкою в поле. Недалеко й пройшов, аж тут назустріч йому Заєць. Він також вийшов прогулятися і до «капусти своєї» теж навідатись.

Побачивши Зайця, їжак привітав його чемненько. Та Заєць був собі великий панич і дуже горда штука. Він не відповів на їжакове привітання, а тільки глянув на нього дуже звисока й озвався:

— Ого, а ти чого так рано ось тут по полі волочишся?

— Погуляти вийшов,— відповів їжак.

— Погуляти? — зареготав Заєць.— А я думаю, що з твоїми кривими ногами краще було б лежати, ніж на прогулянку лазити.

Ця насмішка дуже розсердила їжака, бо ноги в нього таки криві.

— Ти, певно, думаєш,— каже їжак до Зайця,— що ти своїми довгими лапами швидше побіжиш?

— Авжеж,— відповів Заєць.

— Можемо спробувати,— мовив їжак.— Ану, побиймося об заклад, побачиш, чи я тебе не пережену.

— Це вже сміх людям сказати. Ти своїми кривульками випередиш мене? — сміявся Заєць.

— Ну, про мене, спробуймо, коли тобі охота.

— Гарезд! — відповідає Заєць.— Давай руку. А тепер біжим.

— Ну, ну, чого так поспішати,— відповів їжак.— Треба наперед піти додому, трішки поспідати, а через півгодинки я повернусь на оце місце.

Заєць не мав нічого проти, бо і йому хотілось перед тим похруммати свіжої капусти. А їжак тим часом поплентався додому.

Приходить їжак додому і каже до своєї жінки:

— Жінко, збирайся швиденько, підеш зо мною в поле.

— А чого мені в поле? — питає їжачиха.

— Знаєш, я з Зайцем маємо бігати наввипередки.

— Чи ти, чоловіче, з глузду з'їхав? — скрикнула їжачиха.— Ти з Зайцем хочеш наввипередки бігати?

— Авжеж хочу. І ти мусиш мені допомогти. Що мала їжачиха робити? Зібралася й пішла з чоловіком.

А дорогою їжак і мовить до неї:

— Бачиш оцю довгу ниву? Тут мають бути наші перегони. Заєць бігтиме одною борозною, а я другою. Відтіля, з гори, починаємо бігти. Отже, ти стань собі ось тут, у борозні, і коли Заєць набіжить сюди, то ти підведи голову та й крикни: «А я вже тут!»

Так, розмовляючи, вони прийшли на умовлену ниву.

Їжак поставив свою жінку на її місце, а сам пішов борозною на другий кінець.

Приходить, а Заєць уже там.

— Ну, що ж, біжимо? — питає Заєць.— Ну, раз... два...

Один став в одну борозну, другий — у другу.

Заєць крикнув «три» і рушив сам, як вихор, нивою.

А їжак пробіг, може, з три кроки, потім притаївся у борозні і повернув назад на своє перше місце. А Заєць біжить щосили. Та коли добіг на кінець ниви, аж тут їжакова жінка з другої борозни кричить йому назустріч:

— А я вже тут!

Заєць тільки очі витріщив з дива: йому і в голову не прийшло, що це не той їжак, бо, знаєте, їжак і їжачиха однаковісінькі на вигляд.

— А це ж як могло статись? — скрикнув Заєць.— Біжим ще раз, назад!

І, не передихнувши добре, він вихором полетів нивою, поклавши вуха на спину. Їжачиха лишилася спокійнісінько на своїм місці. А коли Заєць добіг на другий кінець ниви, то там їжак йому назустріч:

— А я вже тут!

Розлютився Заєць. Що за диво? Щоб кривоногий їжак мене випередив? І, не тямлячи себе з досади, крикнув:

— Ану, ще раз біжим!

— Про мене Семене,— мовив їжак,— біжим хоч десять разів, мені байдуже.

Побіг Заєць, а знизу знову чує:

— Я вже тут!

Біжать ще раз угору — знов те саме. Так він, бідолаха, бігав, бігав аж сімдесят і три рази туди й назад, а їжак кожного разу був «уже тут». Чи Заєць добіжить до одного краю ниви, чи до другого, все чує одно: «Я вже тут». А сімдесят четвертий раз Заєць не добіг. Саме на середині ниви впав на землю і сконав на місці.

А їжак гукнув на свою жінку, і обое пішли, радіючи, додому. І живуть, мабуть, і досі, коли не померли.

Після того весь заячий рід зарікся бігати наввипередки з їжаками.

ЗАПИТАННЯ ДО ТЕКСТУ:

- Чим закінчилось змагання між зайцем та їжаком?
- Чи справедливо, на вашу думку, залагодився конфлікт між героями?
- Чому переможцем став Їжак?
- В яких словах казки виражена її основна думка?

ФИЗКУЛЬТХВИЛИНКА

Тут трава росте висока ,
Тут стежинонька вузька.
Вище руки, вище ноги —
Не проста у нас дорога.
А тепер ідемо боком —
Із підскоком, із підскоком.
Походили на носочках,
А тоді на п'ятах.
Випростали добре спини
І звели лопатки.

З ТЕКСТУ ІВАНА ФРАНКА ВИБРАТИ
ДІЄСЛОВА В НЕОЗНАЧЕНІЙ ФОРМІ

РОБОТА У ЗОШИТІ

ВІДГАДАЙ ЗАГАДКУ: МАЛЕНЬКИЙ
СІРЕНЬКИЙ, А ХВОСТИК ЯК ШИЛО

ЗАПИСАЛИ

Число

Класна робота

ВІДГАДКА: ЗАЄЦЬ

□ Правопис букви є

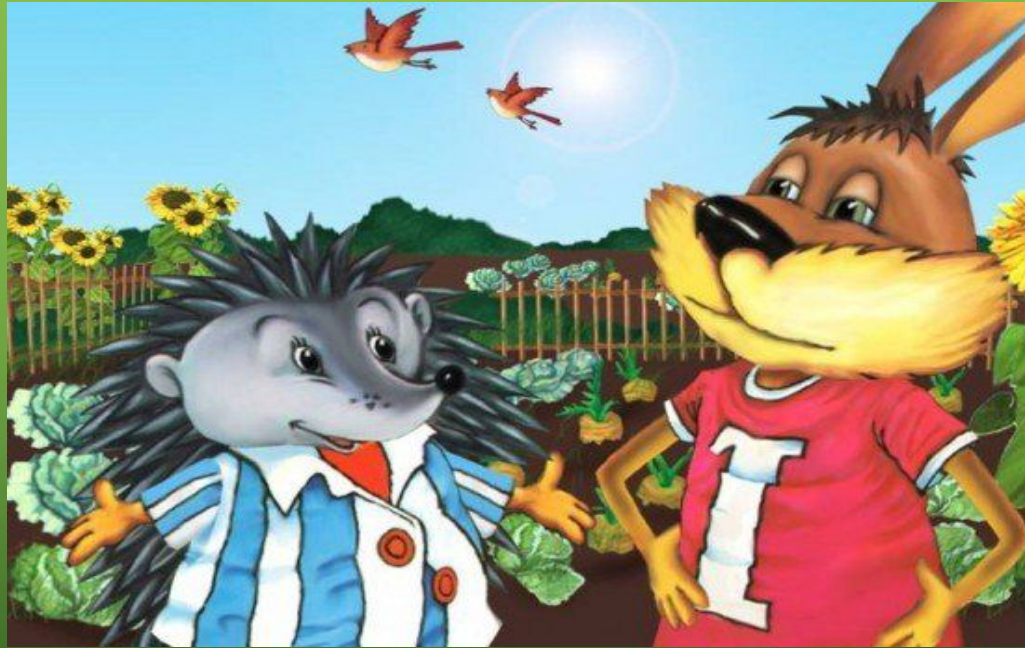
□ Звертаємо увагу на
правопис

ВИПИСАТИ З ТЕКСТУ
«ЗАЄЦЬ ТА ЇЖАК»
ДІЄСЛОВА В НЕОЗНАЧЕНІЙ ФОРМІ

ЗНАЙТИ В ТЕКСТІ ДІЄСЛОВА
ТЕПЕРІШНЬОГО,
МИНУЛОГО,
МАЙБУТНЬОГО ЧАСІВ

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

- Читати та переказувати казку.
- Списати прислів'я, підкреслити дієслова вправа 3 сторінка 102 підручника
- *До побачення*

